

Bijlage 1: Technische vragen & antwoorden Perspectiefnota 2027



Technische vragen CDA over perspectiefnota 2027

Nr.	Vraag & antwoord
1.	Blz. 6: Herstellen van disbalans die is ontstaan door groei: Er wordt geconstateerd dat in het verleden uitvoering is gegeven aan nieuwe taken ten koste van bestaande taken en dat dit vanaf 2026 explicieter in beeld wordt gebracht. Kunt u specifiek aangeven welke taken in het verleden, dus voor 2026, niet of gedeeltelijk zijn uitgevoerd en wat daar de gevolgen van zijn op dit moment en voor de toekomst. Zo nee, kunt u deze taken alsnog in kaart brengen en de gevolgen schetsen. In voorgaande begrotingen is rekening gehouden met nieuwe en wettelijke taken, hierbij is onvoldoende rekening gehouden binnen overhead voor management en ondersteuning.
2.	Blz. 9: Driehoek Joure-Zuid en gemeentelijk voorkeursrecht: De besturen van de ziekenhuizen hebben aangegeven voorlopig niet door te gaan met de plannen voor de ontwikkeling van het zorglandschap. Mogelijk wordt dit in de toekomst wel weer actueel. Hoe lang kan de gemeente het voorkeursrecht op deze gronden handhaven? Of geldt dat, wanneer dit in het omgevingsplan is opgenomen, het voorkeursrecht voor onbepaalde tijd van kracht blijft? Daarnaast ontvangen wij graag inzicht in eventuele juridische, financiële of planologische risico's wanneer de beoogde ontwikkeling langdurig uitblijft. Het huidige voorkeursrecht, welke op basis van de partiële wijziging omgevingsvisie is gevestigd op 11 juni 2025, loopt af op 12 juni 2028. Het huidige voorkeursrecht kan alleen worden verlengd op basis van een wijzigingsbesluit omgevingsplan. In het geval de raad besluit om een wijzigingsbesluit omgevingsplan vast te stellen voor de beoogde functie van een zorglandschap dan zal het voorkeursrecht voor de duur van vijf jaar worden bestendigd. Daarnaast kan de gemeenteraad besluiten om éénmalig deze termijn te verlengen voor de duur van opnieuw vijf jaar. Daarna zijn er geen nieuwe mogelijkheden om het huidige voorkeursrecht te verlengen. Als er geen wijzigingsbesluit omgevingsplan voor 12 juni 2028 wordt vastgesteld, dan verloopt het voorkeursrecht van rechtswege. Daarmee zou ook het recht op eerste aankoop voor de gemeente komen te vervallen. Binnen de huidige looptijd van het voorkeursrecht heeft er tot dusverre nog geen grondverwerving plaatsgevonden. Daarnaast zijn de financiële risico's voor de gemeente beperkt, immers: de gemeente heeft de mogelijkheid om de gronden als eerste aan te kopen, het is geen verplichting.
3.	Blz. 10: Asielopvang: Kan worden aangegeven of de gemeente De Fryske Marren per 1 oktober 2026 in overtreding is van de Spreidingswet? Indien dit het geval is, welke gevolgen en implicaties brengt dit met zich mee? Op basis van de huidige stand van zaken voldoet De Fryske Marren aan het geldende verdelbesluit voor 2025/2026. De sluiting van AZC Balk op 1 oktober 2026 betekent niet automatisch dat de gemeente op die datum in overtreding is van de Spreidingswet. <u>Gevolgen bij niet-voldoen</u> Als de gemeente per 1 oktober 2026 feitelijk niet meer aan de wettelijke opgave voldoet, volgt er niet direct een sanctie. Het Rijk kan dan wel in het kader van het interbestuurlijk toezicht nadere informatie opvragen en, indien nodig, vervolgstappen zetten. De interventieladder loopt op van signalering en informatie-uitvraag naar actief toezicht en in het uiterste geval indeplaatsstelling.

	<u>Juridische positie</u> Juridisch is verdedigbaar dat De Fryske Marren voldoet aan het verdeelbesluit 2025/2026 en dat de sluiting van AZC Balk geen onvoorziene situatie is, aangezien deze al bekend was in de provinciale stukken waarop het verdeelbesluit is gebaseerd. <u>Cyclus 2027/2028</u> Voor de cyclus 2027/2028 wordt pas later, via het provinciale rapport en het daarop volgende verdeelbesluit, duidelijk welke concrete opgave geldt. <u>Plan van Aanpak</u> Het vaststellen van een Plan van Aanpak voor kleinschalige en duurzame opvang kan in het voordeel van de gemeente werken in het kader van de interventieladder, mits deze vervangende opvang tijdig voldoende concreet en realiseerbaar is.
4.	Blz. 16: Integrale gezinsaanpak: rol van de gemeente: Er wordt gesproken over het versterken van de verbinding tussen onder andere onderwijs, gezondheid en bestaanszekerheid om te komen tot een integrale gezinsaanpak. Welke rol ziet het college voor de gemeente om deze verbinding te versterken en op welke wijze wordt gewerkt aan een integrale aanpak tussen deze domeinen? Dit betreft geen technische vraag, maar deze kunt u stellen in het politieke debat.

Technische vragen VVD over Perspectiefnota 2027



Nr.	Vraag & antwoord
5.	Blz. 23: Bezuinigingstaakstelling: Wanneer komt u met voorstellen om aan de bezuinigingstaakstelling te voldoen? Het proces van de bezuinigingstaakstelling is intern opgestart. De resultaten worden voorgelegd aan het college waarna deze vervolgens worden voorgelegd aan de raad.

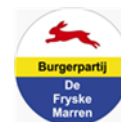
Technische vragen Kleurrijk Fryske Marren over Perspectiefnota 2027

Nr.	Vraag & antwoord																					
6.	Blz. 6. Organisatieontwikkeling en bezuinigingen: De organisatie is de afgelopen jaren met ongeveer 100 medewerkers gegroeid. 1.Hoe groot is de daadwerkelijke groei in fte's over de afgelopen jaren geweest? 2. Kan het college aangeven welke taken, ontwikkelingen en beleidskeuzes deze groei noodzakelijk hebben gemaakt? Fte-groei per jaar; Op basis van de opeenvolgende personeelsbegrotingen is de groei van de structurele formatie te reconstrueren. Onderstaand overzicht is gebaseerd op de vastgestelde personeelsbegrotingen. De aantallen zijn exclusief trainees, gedetacheerden en tijdelijke formatie. <table><tr><th>Peildatum</th><th>Structurele formatie</th><th>Mutatie</th></tr><tr><td>Juli 2022 (obv begroting 2023)</td><td>501,39 fte</td><td></td></tr><tr><td>Januari 2023</td><td>522,63 fte</td><td>+ 21,24 fte</td></tr><tr><td>Januari 2024</td><td>~548 fte</td><td>+~ 25 fte</td></tr><tr><td>Januari 2025</td><td>550,48 fte</td><td>+ 2,52 fte</td></tr><tr><td>Januari 2026</td><td>566,15 fte</td><td>+ 15,67 fte</td></tr><tr><td>Totale groei 2022-2026</td><td>+ 64,76 fte (12,9%)</td><td></td></tr></table> Fte en medewerkers zijn verschillende eenheden. De organisatie telde per jaarrekening 2025 620 medewerkers op circa 550 fte. Deeltijdwerk is gangbaar en met name in het sociaal domein sterk aanwezig. De groei in personen is daarmee groter dan de groei in fte. Ongeveer twee derde van de groei (~43 fte) vloeit voort uit wettelijke verplichtingen of omzetting van inhuur naar vaste formatie. Het resterende deel (~22 fte) betreft beleidskeuzes, door de raad gehonoreerd via de P&C-cyclus.	Peildatum	Structurele formatie	Mutatie	Juli 2022 (obv begroting 2023)	501,39 fte		Januari 2023	522,63 fte	+ 21,24 fte	Januari 2024	~548 fte	+~ 25 fte	Januari 2025	550,48 fte	+ 2,52 fte	Januari 2026	566,15 fte	+ 15,67 fte	Totale groei 2022-2026	+ 64,76 fte (12,9%)	
Peildatum	Structurele formatie	Mutatie																				
Juli 2022 (obv begroting 2023)	501,39 fte																					
Januari 2023	522,63 fte	+ 21,24 fte																				
Januari 2024	~548 fte	+~ 25 fte																				
Januari 2025	550,48 fte	+ 2,52 fte																				
Januari 2026	566,15 fte	+ 15,67 fte																				
Totale groei 2022-2026	+ 64,76 fte (12,9%)																					
7.	Blz. 23: Financieel perspectief – Efficiëntieslag organisatie: Wij vinden dat een belangrijk deel van de bezuinigingsopgave binnen de organisatie zelf gezocht moet worden door processen slimmer en efficiënter in te richten. 1.Is het college bekend met de methode Lean Six Sigma voor procesanalyse en procesverbetering? Wij zijn bekend met verschillende methoden voor procesanalyse en procesverbetering. 2. Wordt deze methode binnen de organisatie al toegepast? Of bent u bereid om daar personen voor in te huren. Nee, deze methode wordt niet toegepast.																					
8.	Blz. 9: Wonen – Woningsplitsing: Woningsplitsing wordt steeds vaker genoemd als mogelijke oplossing voor het woningtekort. Ook woningcorporaties zien hierin kansen voor sociale woningbouw en het terugdringen van de lange wachtlijsten voor woningen. De gemeente Leeuwarden werkt inmiddels met tijdelijke omgevingsvergunningen voor woningsplitsing. 1.Is het college bereid te onderzoeken of binnen De Fryske Marren gewerkt kan worden met tijdelijke omgevingsvergunningen van maximaal 10 jaar voor woningsplitsing of woningvorming, zoals andere gemeenten in Nederland hier inmiddels ervaring mee hebben opgedaan? (Leeuwarden)																					

	2. Is het college bereid op korte termijn een beleidsnota over woningsplitsing aan de raad voor te leggen? 3. Kan hierin duidelijk worden opgenomen onder welke voorwaarden en condities woningsplitsing wel of niet mogelijk wordt gemaakt? Dit betreft geen technische vraag, maar de vraag kunt u stellen in het politieke debat
9.	Verkeer en vervoer: Veel inwoners maken zich zorgen over de verkeersveiligheid voor fietsers en wandelaars, zowel binnen als buiten de kernen. 1. Kan het extra beschikbare budget voor verkeer en vervoer mede worden ingezet voor meer fysieke en optische verkeersmaatregelen? Ja. 2. Is de aanvraag uit Rotsterhaule voor een voet- en fietspad voldoende bekend bij het college en hoe wordt deze aanvraag beoordeeld? De aanvraag is bij het college bekend en in behandeling. De aanvraag wordt op meerdere vlakken beoordeeld, denk hierbij aan: verkeers/fiets -veiligheid, huidig beleid, technische mogelijkheden, kosten en financiering, politieke prioriteit, enzovoort.
10.	Blz. 12: Veenweideprogramma: Wij hebben signalen ontvangen dat waterschappen in het verleden vergoedingen hebben uitgekeerd aan woningeigenaren bij peilaanpassingen vanwege mogelijke verzakkingen van woningen. 1. Is hier in het verleden onderzoek naar gedaan? 2. Is het college bereid historisch onderzoek te doen naar uitgekeerde schadevergoedingen in relatie tot peilaanpassingen en bodemdaling? Het waterschap is primair verantwoordelijk voor peilbesluiten. In het verleden werden er bij ruilverkavelingen grote peilwijzigingen uitgevoerd om een zo groot mogelijke drooglegging voor de landbouw te realiseren. Als er grote schade aan woningen ontstond of te verwachten was kwam een comité (georganiseerd door het waterschap) het beoordelen en eventueel een schadebedrag vaststellen. In de praktijk waren dit lage uitkeringen. Het waterschap heeft dit dus in het verleden onderzocht. Het college ziet geen meerwaarde in een historisch onderzoek naar een onderwerp waar zij zelf niet verantwoordelijk voor was.
11.	Blz. 12: Omgevingsprogramma's: 1. Op welke wijze wordt de gemeenteraad betrokken bij de verdere ontwikkeling en uitvoering van de omgevingsprogramma's? Begin april '26 heeft de gemeenteraad een raadsmemo ontvangen over het werken met de instrumenten van de Omgevingswet. Tijdens een raadscarroussel op 3 juni is/wordt dit nader toegelicht. Bij de voorbereiding van een omgevingsprogramma kan het college de de gemeenteraad raadplegen, bijvoorbeeld als er sprake is van nieuw kaderstellend beleid. Daarnaast heeft de gemeenteraad de mogelijkheid om wensen en bedenkingen aan het college mee te geven voorafgaand aan de besluitvorming.

	2. Welke formele rol houdt de raad hierin? De raad heeft een formele rol als het gaat om advies (op verzoek van het college), controle en budgetrecht bij omgevingsprogramma's.
12.	Blz. 16: WMO-huishoudelijke hulp: 1. Is het de bedoeling dat er minder budget beschikbaar komt voor huishoudelijke hulp binnen de WMO? In de meerjarenbegroting wordt het budget voor huishoudelijke hulp niet verlaagd. Het beschikbaar budget wordt ieder jaar geïndexeerd en stijgt daarom licht. 2. Wordt huishoudelijke hulp in de toekomst inkomensafhankelijk gemaakt? In de voorjaarsnota 2026 heeft het kabinet besloten om de huidige vaste eigen bijdrage in de Wet maatschappelijke ondersteuning te vervangen door een inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage per 1 januari 2028. De precieze invulling van deze maatregel is nog niet definitief.
13.	Blz. 16: Belastingen - OZB: Wij constateren een forse stijging van de OZB in het meerjarenperspectief. 1. Wordt deze stijging veroorzaakt door nieuwbouw en uitbreiding van de woningvoorraad, of door een verhoging van de belastingtarieven? Nee, de stijging in de laatste jaarschijf 2030 wordt veroorzaakt door de indexering van de begrote inkomsten OZB voor 2030. In de jaarschijven 2027 t/m 2029 is de jaarlijkse indexering verwerkt, maar in de jaarschijf 2030 nog niet. De indexering van de laatste jaarschijf vindt altijd plaats bij de perspectiefnota. 2. Is het college met ons eens dat gemeentelijke lasten zo laag mogelijk moeten blijven, omdat steeds meer inwoners moeite hebben deze lasten te betalen? Dit betreft geen technische vraag, maar deze kunt u stellen in het politieke debat. 3. Welke maatregelen neemt het college om de woonlasten voor inwoners betaalbaar te houden? Het OZB-tarief beperken wij door alleen indexering conform landelijke inflatiepercentage toe te passen waarbij wij de waardetoename verdisconteren in het tarief. Zodoende wordt enkele de indexering toegepast. Wat betreft de afval en rioolheffing zijn de tarieven gebaseerd op max. 100% kostendekkendheid.

Technische vragen Burgerpartij DFM over Perspectiefnota 2027



Nr.	Vraag & antwoord
14.	Blz. 3: Sociaal Goud: Alinea 2. Vergrijzing in de WMO zit er aan te komen, maar hoe zit het met de ouderen zorg zoals Sociaal Goud. Uit onderzoek is gebleken dat er geen partij de werkzaamheden over kan nemen van deze partij binnen de bestaande partijen binnen de gemeente. Is er financiële ruimte om hier de komende 4 jaar nog structurele financiële steun aan te verlenen in combinatie met financiële ondersteuning van bijvoorbeeld verzorgingshuizen die gebruik maken van deze sociale instelling waar studenten en oudere (eenzame) mensen elkaar tegen komen en helpen? Dit betreft geen technische vraag, maar deze kunt u stellen in het politieke debat
15.	Blz. 9: Driehoek Joure Zuid: alinea 3.7: Alinea 3.7 - Uit eerdere cijfers blijkt dat er 42 ha2 aan grond is op de driehoek in Joure zuid. Er is eerder aangegeven dat voor de bouw van een ziekenhuis/zorginstelling ongeveer 16 ha2 nodig zou zijn. Indien de gemeente 20ha hiervoor zou reserveren, is er dan geen mogelijkheid om de overige 22 ha2 in te zetten voor (sociale) woningbouw? Mogelijk dat de Burgerpartij De Fryske marren aan de hand van uw antwoord met een (initiatief) voorstel zal komen. De raad heeft op 20 maart 2024 ingestemd met het scenario Ziekenhuis. Hierin is de ontwikkeling van een samenhangend zorglandschap met een ziekenhuis en daarmee samenhangende (woon)functies in een gezonde omgeving; Een losstaande woonfunctie is niet opgenomen in dit scenario. Daarnaast hebben wij in deze fase geen concreet zicht over de omvang van het terrein welke benodigd is voor een eventueel ziekenhuis. Het toedelen van een deel van de gronden aan een woonfunctie is daarom niet aan de orde.